

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих ангийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СЭА-2023/234-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.selenge@audit.gov.mn Сүхбаатар сум 2023 он	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Энхтуяа Утас: 7036-3040 Цахим хаяг: enkhtuyach@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Батмөнх Утас: 7036-3036 Цахим хаяг: batmunkhb@audit.gov.mn Ахлах аудитор: С.Баасансүрэн Утас: 7036-2442 Цахим хаяг: Baasansurens@audit.gov.mn

Энэхүү тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын дүгнэлт	3-4
Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5-12
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	12-17
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	13-14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт	14-16
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	16-17
4. Аудитын тайлан	18-22
4.1 Ерөнхий зүйл	18
4.2 Материаллаг байдал	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	18-19
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	19-20
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	20-21
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	21
5. Аудитын илрүүлэлт	21-22
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл	23

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БНХАУ	Бүгд найрамдах Хятад ард улс
МУЕА	Монгол Улсын Ерөнхий аудитор
ТБОНӨХБАУХА	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар худалдан авах
ХЗДХЯ	Хууль зүй дотоод хэргийн яам
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ШШГЕГ	Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар

**СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213200 Сэлэнгэ аймаг, Сүхбаатар сум
Цагаан Эрэг II баг
Утас: 7036-3040, Факс: (976)-7036-3040
E-mail: Selenge@audit.gov.mn

2023.02.14 № СА-4423/234-НА-СА-ТЦЗ

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих ангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих ангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих ангийн 2022 оны үйл ажиллагаанд зарцуулахаар төлөвлөсөн санхүүжилтийг бүрэн төвлөрүүлж, төсвийн гүйцэтгэл 99.9 хувьтай тайлагнагдаж батлагдсан төсвийг 0.1 хувиар хэмнэсэн байна.

Аудитын гол асуудал

ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих ангийн 2022 оны нийт төсвийн зарцуулалт, ажил гүйлгээний 53.1 хувийг цалин хөлс, нэмэгдэл урамшил, ажил олгогчоос төлөх НДШ-ийн зардал эзэлж байгаа бөгөөд байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардалд 185,519.7 мянган төгрөг, нормативт зардалд 273,749.2 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 163,501.6 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Санхүүгийн тайланд танилцуулж, тодруулснаас бусад аудиторын шийдлээр онцлох асуудал байхгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.ЭНХТУЯА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	232,664,803.41	822,767,530.55
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	2,466,752.50	3,767,531.00
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	2,466,752.50	3,767,531.00
31210	Төгрөг	2,466,752.50	3,767,531.00
31211	Төрийн сангийн харилцах	2,466,752.50	3,767,531.00
33	АВЛАГА	13,715,200.00	9,147,600.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	13,715,200.00	0
33500	Бусад авлага	0	9,147,600.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	0	9,147,600.00
34	УРЬДЧИЛГАА	13,715,200.00	0
34600	Урьдчилж гарсан зардал	13,715,200.00	0
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	202,767,650.91	809,852,399.55
35100	Түүхий эд материал	25,121,559.49	26,973,084.57
35110	Тусгай зориулалттай материал	23,013,380.00	23,539,880.00
35130	Эм боох материал	2,108,179.49	3,433,204.57
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	1,149,297.29	2,129,858.11
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	64,081,158.15	54,097,784.51
35400	Хангамжийн материал	84,751,635.98	504,861,672.36
35410	Бичиг хэргийн материал	1,795,918.00	652,202.00
35420	Аж ахуйн материал	38,339,860.54	58,031,592.71
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	1,545,000.00	522,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	7,758,950.97	10,018,729.04
35450	Барилгын засварын материал	11,402,675.00	88,548,933.20
35460	Хүнсний материал	14,300,740.97	16,803,549.21
35470	Бусад хангамжийн материал	9,608,490.50	330,284,666.20
35600	Мал амьтад	27,664,000.00	221,790,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	6,180,479,804.37	6,313,615,187.70
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	6,180,479,804.37	6,313,615,187.70
39200	Биет хөрөнгө	1,099,939,970.79	1,233,388,354.08
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,270,336,744.92	1,356,626,444.92
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-532,925,051.08	-603,520,897.97
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	391,441,918.49	459,358,990.89
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-266,468,088.87	-337,052,110.93
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	430,001,164.01	400,002,885.01
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-244,755,318.97	-149,740,638.43
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	40,575,975.00	51,105,212.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-22,705,375.57	-20,898,445.83
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	15,463,660.00	15,463,660.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	38,576,300.00	36,738,609.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-19,601,957.14	-16,785,829.58
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	0	42,090,475.00
39300	Биет бус хөрөнгө	5,080,539,833.58	5,080,226,833.62
39301	Программ хангамж	4,437,692.31	4,437,692.31
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,237,858.73	-3,550,858.69
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	5,079,340,000.00	5,079,340,000.00

3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	6,413,144,607.78	7,136,382,718.25
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	2,466,752.50	17,498,531.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	2,466,752.50	17,498,531.00
41300	Өглөг	2,466,752.50	17,498,531.00
41360	Бусад өглөг	2,466,752.50	17,498,531.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0	16,020,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	2,466,752.50	1,478,531.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	6,410,677,855.28	7,118,884,187.25
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	6,410,677,855.28	7,118,884,187.25
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	5,354,710,670.66	5,354,710,670.66
511001	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	5,354,710,670.66	5,354,710,670.66
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	177,190,044.65	885,396,376.62
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	311,923,016.88	177,190,044.65
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-134,732,972.23	708,206,331.97
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	878,777,139.97	878,777,139.97
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	6,413,144,607.78	7,136,382,718.25

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны Код	Үзүүлэлт	/ төгрөгөөр /	
		Өмнөх он	Тайлант онд
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,101,424,564.53	3,041,740,753.53
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	423,970,764.53	1,324,432,053.53
120	Нийтлэг татварын бус орлого	414,820,764.53	1,319,182,053.53
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	345,671,486.53	858,061,724.82
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	79,376,500.00	0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	209,856,488.00	591,700,100.82
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	56,438,498.53	266,361,624.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	12,651,230.00	96,231,722.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	56,498,048.00	364,888,606.71
122	Тусламжийн орлого	9,150,000.00	5,250,000.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	9,150,000.00	5,250,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,677,453,800.00	1,717,308,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,677,055,900.00	1,717,308,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,677,055,900.00	1,717,308,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	397,900.00	0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	397,900.00	0
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,230,648,692.93	2,332,808,468.32
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,230,648,692.93	2,332,808,468.32
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,137,903,930.97	2,267,923,633.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,141,721,534.04	1,132,073,971.97
210101	Үндсэн цалин	620,438,243.79	719,855,696.27
210102	Нэмэгдэл	521,283,290.25	393,792,122.06
210104	Урамшуулал	0	18,426,153.64
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,631,155.94	24,633,275.08
210201	Тэтгэврийн даатгал	0	1,193,129.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0	140,368.22
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0	112,294.58

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0	28,073.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,631,155.94	23,159,408.64
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	168,947,554.72	176,981,927.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	102,956,020.00	106,239,446.58
210302	Түлш, халаалт	65,991,534.72	70,742,481.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	177,740,081.98	330,210,670.98
210401	Бичиг хэрэг	3,733,031.00	5,808,516.00
210402	Тээвэр, шатахуун	40,931,448.02	65,460,609.83
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,205,560.00	3,215,804.28
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	160,300.00	0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,967,668.00	7,980,680.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	103,552,623.57	235,377,541.79
210408	Бараа материал акталсны зардал	19,189,451.39	12,367,519.08
2105	Нормативт зардал	317,660,054.56	308,770,039.10
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	25,480,343.52	19,235,674.92
210502	Хоол, хүнс	263,891,662.04	278,627,873.18
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	28,288,049.00	10,906,491.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	67,702,875.80	49,084,260.80
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	924,250.00	1,040,300.00
210604	Урсгал засвар	66,778,625.80	48,043,960.80
2107	Томилолт, зочны зардал	190,000.00	0
210702	Дотоод албан томилолт	190,000.00	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,510,438.85	27,376,740.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,681,053.85	24,473,330.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	556,875.00	672,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	371,300.00	514,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	187,000.00	351,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	668,200.00	318,200.00
210807	Газрын төлбөр	1,046,010.00	1,046,010.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	231,800,235.08	218,792,747.85
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,525,912.72	13,167,334.30
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	561,800.00	0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	219,712,522.36	205,625,413.55
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	92,744,761.96	64,884,834.96
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	25,662,000.00	0
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	25,662,000.00	0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,623,400.00	9,404,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,623,400.00	9,404,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1,054,923.96	479,934.96
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,054,923.96	479,934.96
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	56,404,438.00	55,000,000.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	56,404,438.00	55,000,000.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-129,224,128.40	708,932,285.21
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	5,508,843.83	725,953.24
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	5,508,843.83	0.12
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	0	725,953.12

VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-134,732,972.23	708,206,331.97

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,104,864,289.27	2,427,963,762.78
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	427,410,489.27	647,330,562.78
120	Нийтлэг татварын бус орлого	427,410,489.27	647,330,562.78
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	407,627,289.27	645,041,562.78
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	79,376,500.00	191,000,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	328,250,789.27	454,041,562.78
120009	Бусад орлого	19,783,200.00	2,289,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,677,453,800.00	1,780,633,200.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,677,055,900.00	1,731,023,900.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,677,055,900.00	1,717,308,700.00
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	0	13,715,200.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	397,900.00	49,609,300.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0	2,250,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	397,900.00	47,359,300.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,075,099,280.42	2,298,373,784.28
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,075,099,280.42	2,298,373,784.28
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,968,897,318.46	2,229,151,667.36
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,147,789,534.04	1,134,362,971.97
210101	Үндсэн цалин	620,438,243.79	719,855,696.27
210102	Нэмэгдэл	527,351,290.25	396,081,122.06
210104	Урамшуулал	0	18,426,153.64
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,631,155.94	24,633,275.08
210201	Тэтгэврийн даатгал	0	1,193,129.97
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0	140,368.22
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0	112,294.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0	28,073.67
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,631,155.94	23,159,408.64
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	159,143,900.00	185,517,939.58
210301	Гэрэл, цахилгаан	102,956,020.00	111,253,846.58
210302	Түлш, халаалт	56,187,880.00	74,264,093.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	75,033,824.00	112,405,743.28
210401	Бичиг хэрэг	3,253,464.00	3,772,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	63,325,200.00	99,696,644.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,363,560.00	3,057,804.28
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	185,200.00	0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,906,400.00	5,879,295.00
2105	Нормативт зардал	255,677,255.00	273,748,899.95

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	23,498,800.00	20,520,700.00
210502	Хоол, хүнс	232,178,455.00	253,228,199.95
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	88,396,636.00	125,230,420.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	27,430,400.00	0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,380,300.00	2,249,900.00
210604	Урсгал засвар	59,585,936.00	122,980,520.00
2107	Томилолт, зочны зардал	190,000.00	0
210702	Дотоод албан томилолт	190,000.00	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	161,452,713.48	196,035,789.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	158,623,328.48	193,132,379.50
210803	Даатгалын үйлчилгээ	556,875.00	672,400.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	371,300.00	514,900.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	187,000.00	351,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	668,200.00	318,200.00
210807	Газрын төлбөр	1,046,010.00	1,046,010.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	56,582,300.00	177,216,628.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	55,802,300.00	176,579,728.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	780,000.00	636,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	106,201,961.96	69,222,116.92
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	25,662,000.00	0
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	25,662,000.00	0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	9,365,400.00	7,649,900.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,365,400.00	7,649,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	14,770,123.96	479,934.96
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	14,770,123.96	479,934.96
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	56,404,438.00	61,092,281.96
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	56,404,438.00	61,092,281.96
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	29,765,008.85	129,589,978.50
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	34,217,582.21	128,289,200.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	34,217,582.21	128,289,200.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	34,217,582.21	128,289,200.00
220001	Барилга байгууламж	0	47,359,300.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	34,217,582.21	80,929,900.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-34,217,582.21	-128,289,200.00
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-4,452,573.36	1,300,778.50
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	6,919,325.86	2,466,752.50
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	2,466,752.50	3,767,531.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,354,710,670.66	878,777,139.97	311,923,016.88	6,545,410,827.51
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	0	0
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,354,710,670.66	878,777,139.97	311,923,016.88	6,545,410,827.51
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0	0
8	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	-134,732,972.23	-134,732,972.23
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,354,710,670.66	878,777,139.97	177,190,044.65	6,410,677,855.28
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	5,354,710,670.66	878,777,139.97	177,190,044.65	6,410,677,855.28
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	0	0
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,354,710,670.66	878,777,139.97	177,190,044.65	6,410,677,855.28
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	0	0	0
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	0	0	0	0
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0	0	0	0
17	Өмчид гарсан өөрчлөлт	0	0	0	0
18	Зарласан ногдол ашиг	0	0	0	0
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	708,206,331.97	708,206,331.97
20	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	5,354,710,670.66	878,777,139.97	885,396,376.62	7,118,884,187.25

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,184,340,500.00	2,184,069,199.86	271,300.14	99.99
II	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	2,184,340,500.00	2,184,069,199.86	271,300.14	99.99
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,176,690,600.00	2,176,419,299.86	271,300.14	99.99
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,176,690,600.00	2,176,419,299.86	271,300.14	99.99
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл суутгал	1,134,505,400.00	1,134,362,971.97	142,428.03	99.99
210101	Үндсэн цалин	688,472,400.00	719,855,696.27	-31,383,296.27	104.56
210102	Нэмэгдэл цалин	442,049,000.00	396,081,122.06	45,967,877.94	89.60
210104	Урамшуулал	3,984,000.00	18,426,153.64	-14,442,153.64	462.50
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	24,676,400.00	24,633,275.08	43,124.92	99.83
210201	Тэтгэврийн даатгал	0.00	1,193,129.97	-1,193,129.97	0.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	0.00	140,368.22	-140,368.22	0.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	0.00	112,294.58	-112,294.58	0.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	0.00	28,073.67	-28,073.67	0.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	24,676,400.00	23,159,408.64	1,516,991.36	93.85
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	185,519,700.00	185,517,939.58	1,760.42	100.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	111,255,600.00	111,253,846.58	1,753.42	100.00
210302	Түлш, халаалт	74,264,100.00	74,264,093.00	7.00	100.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	112,405,800.00	112,405,743.28	56.72	100.00
210401	Бичиг хэрэг	3,772,000.00	3,772,000.00	0.00	100.00
210402	Тээвэр, шатахуун	99,696,700.00	99,696,644.00	56.00	100.00
210403	Шуудан, холбоо, интернетийн төлбөр	2,955,000.00	3,057,804.28	-102,804.28	103.48
210406	БҮТЭЗҮйлс	5,982,100.00	5,879,295.00	102,805.00	98.28
2105	Нормативт зардал	273,749,200.00	273,748,899.95	300.05	100.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	20,521,000.00	20,520,700.00	300.00	100.00
210502	Хоол хүнс	253,228,200.00	253,228,199.95	0.05	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	203,910,900.00	203,910,320.00	580.00	100.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл	79,129,900.00	79,129,900.00	0.00	100.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	2,249,900.00	2,249,900.00	0.00	100.00
210604	Урсгал засвар	122,531,100.00	122,530,520.00	580.00	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	78,421,600.00	78,338,722.00	82,878.00	99.89
210801	Бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	75,435,400.00	75,435,312.00	88.00	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	672,400.00	672,400.00	0.00	100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	597,600.00	514,900.00	82,700.00	86.16
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	351,900.00	351,900.00	0.00	100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	318,200.00	318,200.00	0.00	100.00
210807	Газрын төлбөр	1,046,100.00	1,046,010.00	90.00	99.99
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	163,501,600.00	163,501,428.00	172.00	100.00

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	162,864,700.00	162,864,528.00	172.00	100.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	636,900.00	636,900.00	0.00	100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	7,649,900.00	7,649,900.00	0.00	100.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,649,900.00	7,649,900.00	0.00	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,649,900.00	7,649,900.00	0.00	100.00
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,184,340,500.00	2,184,420,581.21	-80,081.21	100.00
31	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,717,308,700.00	1,717,180,146.39	128,553.61	99.99
310001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,717,308,700.00	1,717,180,146.39	128,553.61	99.99
35	Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	467,031,800.00	467,240,434.82	-208,634.82	100.04
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	191,000,000.00	191,000,000.00	0.00	100.00
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлого	276,031,800.00	276,240,434.82	-208,634.82	100.04
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	167	167	0.00	100.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00	0.00	100.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00	100.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	83.00	83.00	0.00	100.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00	100.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	80.00	80.00	0.00	100.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	2.00	2.00	0.00	100.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	83.00	83.00	0.00	100.00
650002	Төрийн тусгай албан хаагч	83.00	83.00	0.00	100.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

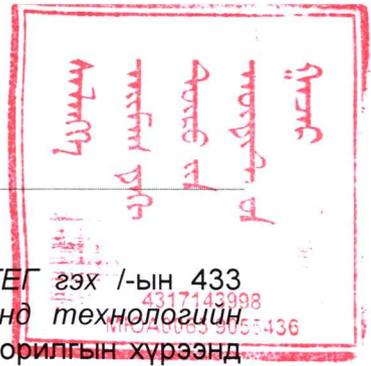
/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		49,609,300.00
II	НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН		49,609,300.00
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН		2,250,000.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		2,250,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		2,250,000.00
210601	Багаж, техник хэрэгсэл		1,800,000.00
210604	Урсгал засвар		450,000.00
220	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДАЛ		47,359,300.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		47,359,300.00
220001	Барилга байгууламж		47,359,300.00
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		49,609,300.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		49,609,300.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		49,609,300.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар /цаашид ШШГЕГ гэх /-ын 433 дугаар хаалттай хорих анги нь “Байгууллагын үйл ажиллагаанд технологийн дэвшлийг нэвтрүүлэн, цахимжуулах ажлыг эрчимжүүлэх.” гэсэн зорилгын хүрээнд үйл ажиллагаа явуулж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх тухай хуулийн 267 дугаар зүйлийн 267.2-т хорих ангийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тусгасныг хэрэгжүүлэн ажилласан байна. Үүнд:

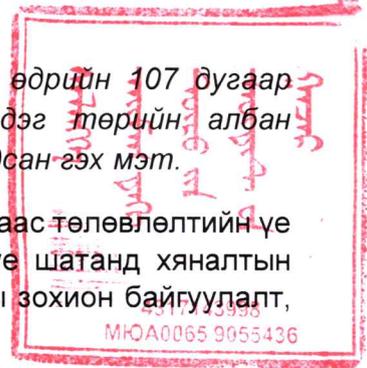
- Хорих ялыг албадан эдлүүлэх,
- Хоригдлын аюулгүй байдлыг хангах, тэдний дунд хууль ёс, дэг журмыг сахиулах, хоригдол бусад этгээдэд хохирол учруулахаас урьдчилан сэргийлэх,
- Хоригдолд хүмүүжлийн нөлөө үзүүлэх,
- Хоригдлыг хөдөлмөрлүүлэх, эрхэлсэн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр хоригдолд дадлага олгох,
- Хорих ял шийтгүүлсэн өсвөр насны хүнийг ерөнхий боловсролын сургалтад хамруулах, мэргэжлийн дадлага олгох,
- Хоригдлын эрүүл мэндийг хамгаалах, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг хангах,
- Бусдын эрүүл мэндэд аюул учруулж болзошгүй халдварт өвчтэй, согтуурах, мансуурах донтох эмгэгтэй хоригдлыг албадан эмчлэх,
- Гэмт хэргийн улмаас хүн, хуулийн этгээдэд учруулсан хохирол, төлбөрийг хоригдлын хөдөлмөрийн хөлснөөс суутгаж шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар, хэлтэст шилжүүлэх, хорих байгууллагад учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх,
- Хуульд заасан бусад чиг үүрэг.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- Монгол Улсын 2022 оны Төсвийн тухай хуулиар төсөв, санхүүжилттэй холбоотой,
- Хөдөлмөрийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс дагаж мөрдсөн,
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг Монгол Улсын 2022 оны төсвийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдсөн,
- Төрийн албаны тухай хуулийн 2022 оны 04 дүгээр сарын 22, 07 дугаар сарын 05, 11 дугаар сарын 11-нд нэмэлт өөрчлөлт орсон,

- Засгийн газрын 2022 оны 03 дугаар сарын 09-ний өдрийн 107 дугаар тогтоолоор “Үйлчилгээний албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн цалингийн доод хэмжээг тогтоол” батлагдсан гэх мэт.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тус хаалттай хорих ангийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд ШШГЕГ-ын Хяналт шалгалт, аюулгүй байдлын газраас хяналт тавьж, ажилладаг бөгөөд тайлант оны 11 дүгээр сарын 21, 22-ны өдөр хяналт шалгалт хийж, 4 чиглэлээр үүрэг даалгавар өгсөн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих анги нь 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус хаалттай хорих анги нь ШШГЕГ-ын даргын 2020 оны А/134 дүгээр тушаалаар баталсан “Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг”-ийг нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаандаа ашиглаж байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих ангийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 723,238.1 мянган төгрөгөөр буюу 10.1 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
			/мянган төгрөгөөр/

Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	2,466.7	3,767.5	1,300.8
Авлага	13,715.2	9,147.6	(4,567.6)
Урьдчилж гарсан зардал	13,715.2	-	(13,715.2)
Бараа материал	202,767.7	809,852.4	607,084.7
Үндсэн хөрөнгө	6,180,479.8	6,313,615.2	133,135.4
Нийт хөрөнгө	6,413,144.6	7,136,382.7	723,238.1
Өр төлбөр	2,466.7	17,498.5	15,031.8
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	6,410,677.9	7,118,884.2	708,206.3
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	6,413,144.6	7,136,382.7	723,238.1

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 3,767.5 мянган төгрөг болж, 1,300.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь төрийн сан дахь “Ахмадын сан”-ийн 100130412506 дугаар данс 2,289.0 мянган төгрөгийн, хоригдлын нэрийн данс 1,478.5 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй тайлагнагдсанаас шалтгаалсан байна.

Авлага дансны үлдэгдэл 4,567.6 мянган төгрөгөөр буурсан нь 2021 оны эцэст үүссэн татаас санхүүжилтийн 13,715.2 мянган төгрөгийн авлагыг тайлант онд барагдуулсан болон 9,147.6 мянган төгрөгийн хувь хүнээс авах авлага шинээр үүссэнээс шалтгаалсан байна.

2021 онд эхэлсэн “Гүний худаг гаргах” ажлыг тайлант онд дуусгаж, урьдчилж гарсан зардлын 13,715.2 мянган төгрөгийг үндсэн хөрөнгө /Тайлант онд татаас санхүүжилтийн авлага 13,715.2 мянган төгрөгийг барагдуулан төсөл, арга хэмжээг нийт 27,430.4 мянган төгрөгийн өртгөөр хэрэгжүүлсэн байна./ -ийн дансанд шилжүүлж бүртгэснээс урьдчилж гарсан зардал данс үлдэгдэлгүй тайлагнагдсан байна.

Бараа материал дансны үлдэгдэл 809,852.4 мянган төгрөг болж 607,084.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь дараах ажил гүйлгээнээс шалтгаалсан байна. Үүнд:

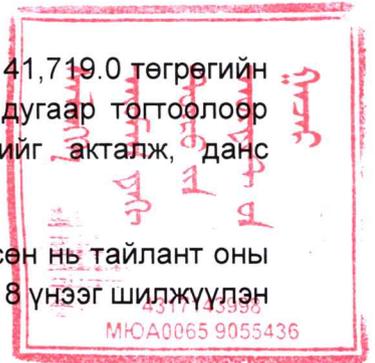
- Төсвийн хөрөнгөөр 748,293.8 мянган төгрөгийн бараа материал худалдаж авсан,
- Систем хоорондын шилжүүлгээр 384,060.2 мянган төгрөгийн бараа материалыг үнэ төлбөргүйгээр хүлээн авсан,
- Малын нас дэвшилт, төлийн 252,155.0 мянган төгрөгийн орлого хүлээн авсан,
- 988,336.3 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан,
- 338,405.5 мянган төгрөгийн материалыг үйлдвэрлэлд шилжүүлсэн,
- ТӨБЗГ-ын 2022 оны 291 дүгээр тогтоолоор 5,193.0 мянган төгрөгийн бусад хангамжийн материал, ШШГЕГ-ын даргын 2022 оны А/273 дугаар тушаалаар 1,060.0 мянган төгрөгийн аж ахуйн материалыг акталсан гэх мэт.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл /анхны өртгөөр/ 7,445,163.9 мянган төгрөг болж 174,990.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь дараах ажил, гүйлгээтэй холбоотой байна. Үүнд:

- Төсвийн хөрөнгөөр 80,929.9 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдаж авсан,
- Систем хоорондын шилжүүлгээр 96,231.7 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүйгээр хүлээн авсан,
- ТӨБЗГ-ын А-1/2615 дугаар албан бичгийн дагуу 27,430.4 мянган төгрөгийн өртөгтэй гүний худаг, 47,359.3 мянган төгрөгийн өртөгтэй 0.4 кВт-ын агаарын шугамыг ашиглалтад хүлээн авч, орлогод бүртгэсэн,

- ТӨБЗГ-ын 2022 оны 2022 оны 519, 641 дүгээр тогтоолоор 41,719.0 төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг дахин үнэлж орлого авсан болон 693 дугаар тогтоолоор 163,770.2 мянган төгрөгийн өртөг бүхий 125 хөрөнгийг акталж, данс бүртгэлээс хассан гэх мэт.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 15,031.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны эцэст ШШГЕГ-аас 16,020.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 7 тугалтай 8 үнээг шилжүүлэн авч, систем хооронд өр төлбөр үүсгэснээс шалтгаалсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 7,118,884.2 мянган төгрөг болж 708,206.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих анги нь 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 2,499,573.0 мянган төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 293,594.0 мянган төгрөг, нийт зарлагыг 2,793,167.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчаас хүргүүлсэн төсвийн төслийн саналаас цалингийн зардлыг 288,283.9 мянган төгрөгөөр, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 39,997.4 мянган төгрөгөөр, хангамж, бараа материалын зардлыг 34,728.4 мянган төгрөгөөр, нормативт зардлыг 339,125.1 мянган төгрөгөөр, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 168,434.1 төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлыг 96,672.0 мянган төгрөгөөр, бараа, үйлчилгээний бусад зардлыг 39,151.5 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулж 1,776,496.1 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

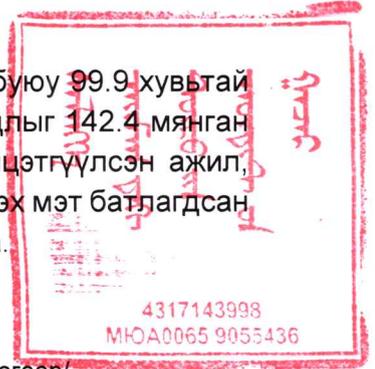
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсөвт байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 40,919.7 мянган төгрөгөөр, хангамж, бараа материалын зардлыг 38,760.2 мянган төгрөгөөр, нормативт зардлыг 16,096.4 мянган төгрөгөөр, эд хогшил, урсгал засварын зардлыг 162,530.6 мянган төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлыг 41,492.1 мянган төгрөгөөр, бараа, үйлчилгээний бусад зардлыг 108,945.4 мянган төгрөгөөр гэх мэт нийт 407,844.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж төсвийн зохицуулалт хийсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 4 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 1,717,308.7 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 467,031.8 мянган төгрөгийг туслах үйл ажиллагааны орлогоос бүрдүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 1,717,308.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгож, туслах үйл ажиллагааны орлогоор 467,240.4 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2,184,069.2 мянган төгрөг буюу 99.9 хувьтай тайлагнагдсан байгаа нь цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардлыг 142.4 мянган төгрөгөөр, НДШ-ийн зардлыг 43.1 мянган төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлыг 82.8 мянган төгрөгөөр гэх мэт батлагдсан төсвийг нийт 271.3 мянган төгрөгөөр хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Үндсэн үйл ажиллагаа	1,709,658.8	1,709,178.9	479.9	99.8
2	Туслах үйл ажиллагаа	276,031.8	276,240.4	-208.6	100.04
3	Шүүхийн шийдвэрийн үйлдвэрлэлийн арга хэмжээ	191,000.0	191,000.0	-	100
4	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,649.9	7,649.9	-	100
	Нийт	2,184,340.5	2,184,069.2	271.3	99.9

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд тус хаалттай хорих ангийн нэмэлт санхүүжилтийн дансанд ШШГЕГ-аас төсөл, арга хэмжээний санхүүжилт 47,359.3 мянган төгрөг, иргэн Д.Бат-Оюунаас хандив 2,250.0 мянган төгрөг зэрэг нийт 49,609.3 мянган төгрөгийн орлогууд төвлөрснийг, зориулалтын дагуу зарцуулсан байна. Үүнд:

- “Шинээр баригдсан худаг хүртэл төмөр бетон тулгууртай 0.4 кВт-н агаарын шугам барих” ажлын гүйцэтгэгч Зүүнхараа эрчим хүч ХХК-д 47,359.3 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг олгосон,
- Тус бүр нь 900.0 мянган төгрөгийн үнэтэй 2 ширхэг угаалгын машин худалдан авахад 1,800.0 мянган төгрөг,
- Угаалгын машины сэлбэг худалдаж авахад 450.0 мянган төгрөг /*мотор, цагаан араа, ремень авахад 140.0 мянган төгрөг, уртасгагч, перцент, коноп авахад 310.0 мянган төгрөг*/ -ийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих ангийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Мөн байгууллагын төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл болон төлбөрийн цахим баримттай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор С.Баасансүрэн гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Б.Батмөнх, дарга, тэргүүлэх аудитор Ч.Энхтуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

ШШГЕГ-ын 433 дугаар хаалттай хорих ангийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 01/64 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

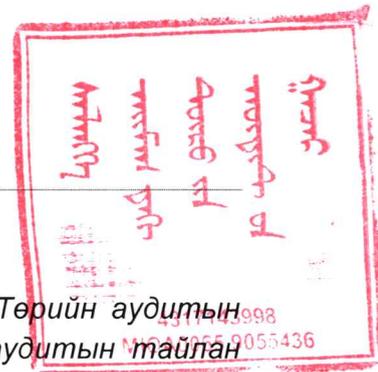
Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 5,482,840.7 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 54,828.4 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хүрээнд ХЗДХЯ-аас 2022 оны 3 дугаар сарын 07-ны өдрийн 3/1042, ШШГЕГ-ын Санхүү, үйлдвэр, хөрөнгө оруулалтын газрын даргын 2022 оны 6 дугаар сарын 17-ны өдрийн 06/1414 дугаар албан бичгээр чиглэл өгсөн бөгөөд тус хаалттай хорих анги нь дараах арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлсэн байна. Үүнд:

- *Байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой сурталчилгаа, кино контент, тэмдэглэлт ой, баяр ёслолын арга хэмжээг зохион байгуулаагүй, төсвийн хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдаж аваагүй,*

- Нүүрсний үнэ өмнөх оноос 40 хувиар өссөн хэдий ч бэлтгэн нийлүүлэгчээр шалгарсан Монничикон трейд ХХК-иас 74.6 мянган төгрөгөөр худалдан авч, түлш, халаалтын зардлыг батлагдсан төсөвт багтаасан,
- Дотоод албан томилолтын зардал гаргалгүй ажилласан байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй хамааралтай 29 шалгуур үзүүлэлтийн дагуу горим, сорилыг гүйцэтгэж, холбогдох баримтыг тулган баталгаажуулахад зөрчил илэрсэнгүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны цахим хуудаст мэдээлбэл зохих дараах 6 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна. Үүнд:

- Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээний мэдээллийг 3 удаа,
- Төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө захиран зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэрийн мэдээллийг 3 удаа гэх мэт.

Шийдвэрлэсэн нь: Энэ нь өмнөх аудитаар шилэн дансны цахим хуудаст мэдээлбэл зохих мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилд өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэлгүйгээр тайлант онд давтан гаргасан тул МҮЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам”-ын 4.2.1 дэх “Албан шаардлага өгөхөд дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана.”, 4.2.1.10: “Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол” гэсэн заалтын дагуу албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

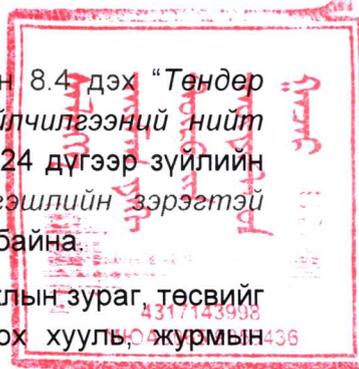
Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцээгүй гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

2. Хөрөнгө оруулалтын шинж чанартай “120 тн багтаамжтай төмс, хүнсний ногоо хадгалах зоорь барих” ажлын төсөв, тооцоо, судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар бус хорих ангийн эдийн засагч, ахлах нягтлан бодогч гүйцэтгэж 152,946.0 мянган төгрөгийн өртгөөр, аж ахуйн аргаар гүйцэтгүүлэхээр шийдвэрлэсэн

байна. Энэ нь ТБОНӨХБАҮХА тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх “Төндөр шалгаруулалтын журмыг сонгохдоо тухайн бараа, ажил, үйлчилгээний нийт төсөвт өртгийг үндэслэл болгоно.”, Барилгын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.2 дахь “...барилга байгууламжийн төсвийн тооцоог мэргэшлийн зэрэгтэй төсөвчнөөр хийлгэсэн байна.” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хөрөнгө оруулалтын шинж чанартай ажлын зураг, төсвийг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлж, гүйцэтгэгчийг холбогдох хууль, журмын дагуу сонгон шалгаруулж ажиллах албан шаардлага хүргүүлэв.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудиторын 2022 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдрийн 143 дугаар “Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийх тухай” албан бичгийг хүргүүлсэн бөгөөд тус байгууллагын 2022 оны хагас жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар 117,410.1 мянган төгрөгийн 3 зөрчилд зөвлөмж өгснөөс 2 зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлж, шилэн данстай холбоотой 1 зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 117,410.1 мянган төгрөгийн бараа материалын худалдан авалтыг холбогдох үзүүлэлтүүдийг тусгасан төлбөрийн баримтаар баталгаажуулаагүй, жолоочийн тооцооны хуудсыг автомашин ашигласан албан тушаалтны гарын үсгээр баталгаажуулаагүй болон шилэн дансны мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зэрэг 3 зөрчилд зөвлөмж өгөгдсөн байна. Тайлант онд 1 зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүйгээс зөрчлийг давтан гаргасан байна. Зөвлөмжийн биелэлт 66.6 хувийн хэрэгжилттэй байна.

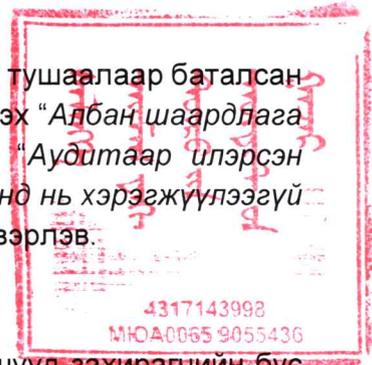
Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Зөвлөмж	1	117,410.1	1	117,410.1	100
	1	-	1	-	100
	1	-	-	-	-
Нийт дүн	3	117,410.1	2	117,410.1	66.6

Өмнөх аудитаар өгсөн шилэн дансны цахим хуудаст мэдээлбэл зохих мэдээллийг хуулийн хугацаанд нь мэдээлж байх зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүйгээс тайлант онд тайлант онд 6 удаагийн мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн буюу зөрчлийг давтан гаргасан байна.

Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1 дэх “Албан шаардлага өгөхөд дараах нийтлэг үндэслэлийг харгалзана.”, 4.2.1.10: “Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол” гэсэн заалтын дагуу албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

ШШГЕГ-ын хаалттай хорих 433 дугаар ангийн төсвийн шууд захирагчийн бүс дээд шатны төсвийн захирагчийн шийдвэрээр хэрэгжсэн дараах асуудлыг тухайн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар зөрчлөөр тооцолгүйгээр дээд шатны төсвийн захирагчийн санхүүгийн тайланд хийх аудитын анхааралд хандуулж байна. Үүнд:

1. ШШГЕГ-ын Санхүү, үйлдвэр, хөрөнгө оруулалтын газраас өгсөн чиглэлийн дагуу нийт 45,152.5 мянган төгрөгийн үнэтэй уурын зуухны CG 30 маркийн 2 ширхэг бойлерыг БНХАУ-аас худалдаж авсан байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх “Тендер шалгаруулалтын журмыг сонгохдоо тухайн бараа, ажил, үйлчилгээний нийт төсөвт өртгийг үндэслэл болгоно.”, Засгийн газрын 2021 оны 124 дүгээр тогтоолоор баталсан Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны журмыг сонгоход баримтлах босго үнийн 2 дахь “Шууд худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаар Бараа 20.0 сая төгрөг, Ажил 20.0 сая төгрөг” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

2. ШШГЕГ-аас өгсөн чиглэлийн дагуу 12 дугаар сард систем хоорондын тооцоогоор 16,020.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий 7 тугалтай 8 үнээг авч өр төлбөр үүсгэсэн байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь “Төсвийг зохистой удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

3. Цалингийн зардлаас тухайн жилийн төсөвт тусгагдаагүй 2,289.0 мянган төгрөгийг төрийн сан дахь “Ахмадын сан”-ийн 100130412506 дугаар дансанд шилжүүлсэн нь Засгийн газрын 2017 оны 197 дугаар тогтоолын 2-р хавсралтаар баталсан “Ахмадын сан байгуулан ажиллуулах журам”-ын 1.3 дахь “Төсөвт байгууллагын тухайд цалингийн сангийн 3 хүртэлх хувьтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн хөрөнгөөр сан байгуулж, шаардагдах хөрөнгийг төсөвтөө жил бүр тусгана.” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

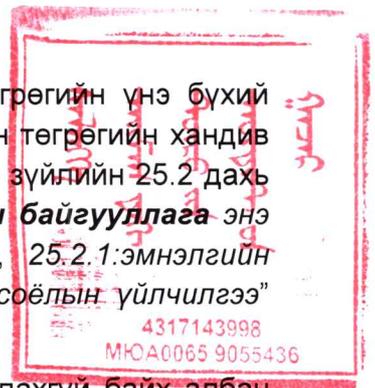
Аудитын явцад нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлттэй холбоотой залруулсан алдаа гараагүй болно.

Аудитаар нийт 15,876.1 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрч, 2 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 1 зөрчилд зөвлөмж өгөв.

5.2 Албан шаардлага

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1. Тайлант онд иргэн Д.Бат-Оюунаас 3,000.0 мянган төгрөгийн үнэ бүхий компьютер болон нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 2,250.0 мянган төгрөгийн хандив авч, зарцуулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2 дахь “Зөвхөн дор дурдсан **нийгмийн үйлчилгээ үзүүлдэг төсвийн байгууллага** энэ хуульд заасан журмын дагуу хандив, тусламж авч болно.”, 25.2.1:эмнэлгийн үйлчилгээ, 25.2.2: бүх шатны боловсролын үйлчилгээ, 25.2.3:соёлын үйлчилгээ” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хандивын орлого төвлөрүүлж, зарцуулахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

2. Хувь хүнээс авах 9,147.6 мянган төгрөгийн бүтээгдэхүүн борлуулалтын авлага, 1,478.5 мянган төгрөгийн хоригдлын цалингийн өр төлбөр үүсгэсэн байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь “Төсвийг зохистой удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийг зохистой удирдаж, авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх албан шаардлага хүргүүлэв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Анхан шатны баримттай холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт: Эд хариуцагч нь хүнс, шатахуун, сэлбэг хэрэгсэл, хоригдлуудын ахуйн хангалт зэрэг бараа материалын “Шаардах хуудас”-ыг холбогдох албан тушаалтнаар бус өөрөө бичиж, бараа материалыг зарлагдсан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2017 оны 347 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягыг нөхөх заавар”-ын 3.6 дахь “**Материалын үнэ бүхий зүйлийг байгууллагын үйлдвэрлэл, дотоод хэрэгцээнд зарцуулах шаардлага гарсан үед уг зүйлийг авч зарцуулах хүн “Шаардах хуудас”-ыг 1 хувь үйлдэж зөвшөөрөл авна. Эд хариуцагч шаардах хуудсыг үндэслэн материал, үнэ бүхий зүйлийг тавьж олгосны дараа агуулахын бүртгэлд бичилт хийж, тайлант хугацаанд нягтлан бодогчид хүргүүлнэ.**” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

1.2 Өгсөн зөвлөмж: Бараа материалыг авч зарцуулах хүнээр “Шаардах хуудас”-ыг үйлдүүлж байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 06 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хандивын орлого төвлөрүүлж, зарцуулсан.	1	5,250.0			1	5,250.0						
Авлага, өр төлбөр үүсгэсэн.	1	10,626.1			1	10,626.1						
Бараа материалыг авч зарцуулах хүнээр "Шаардах хуудас"-ыг үйлдүүлээгүй.	1						1	-				
Дүн	2	15,876.1			2	15,876.1	1	-				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс						
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил									
Шилэн дансны цахим хуудаст мэдээлбэл зохих мэдээллийг 6 удаа хугацаа хоцроож мэдээлсэн байна.	1	-						1	-
Дүн	1							1	
Бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил									
Хөрөнгө оруулалтын шинж чанартай зоорины барилгын зураг, төсвийг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлээгүй.	1	152,946.0					1	152,946.0	
Дүн	1	152,946.0					1	152,946.0	
Нийт дүн	2	152,946.0					1	152,946.0	-